

LIGA LIDSKÝCH PRÁV

Liga lidských práv

Výroční zpráva 2007

Liga lidských práv © 2008

Editor: Magda Kucharičová

Text: Magda Kucharičová, Jiří Kopal

Grafika a sazba: Zuzana Poloncová

Foto na obálce: Fabrice Clerc, julie3jax

Foto: Magda Kucharičová, Fabrice Clerc, Goran Patlejš

Rok standardní práce, nebo zase rok plný paradoxů?

Rok 2007 proběhl v Lize lidských práv ve znamení posílení snahy o spojování zdánlivě nespojitelného. Což je nasnadě, neboť i v uplynulém roce právníci Ligy pokračovali v úsilí vnášet ve jménu hodnot lidských práv do české společnosti prvky, které nejsou vždy považovány za zcela tradiční.

Úspěšně jsme žalovali nemocnice, v nichž byly bez souhlasu sterilizovány romské ženy. Nepovažovali jsme za dobré nedovolit rodiče opustit porodnici nebo ozařovat dítě proti souhlasu jeho informovaných rodičů. Na druhé straně jsme spolupracovali s nemocnicemi a jejich managementem na zlepšení standardů informovaného souhlasu lékařů.

Na straně poškozených jsme pokračovali v soudních sporech proti násilným policistům, a zároveň jsme podporovali první kroky reformy policie směřující k nezávislému vyšetřování policie a jejímu přiblížení občanům.

Nestačilo nám, že jsou rasističtí útočníci za své skutky v případech zastupovaných Ligou odsuzováni, ale začali jsme je s pomocí osvědčených soudců učit platit odškodné jejich obětem. Úpravu práv obětí jsme navíc prosazovali od prvních návrhů práce na novém trestním řádu.

Bránili jsme rodiny, z nichž sociální pracovníci odebírali děti do ústavů, a současně školili sociální pracovníky v dodržování Úmluvy o právech dítěte.

Prostřednictvím výsledků našich terénních výzkumů a spolupráce s Mezinárodní federací lidských práv (FIDH) jsme před Evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku podpořili nároky romských dětí diskriminovaných ve vzdělávání. Na druhé straně jsme však o zlepšení

přístupu k romským dětem komunikovali přímo s řediteli škol. Pro posílení procesu integrace sociálně i jinak handicapovaných dětí do hlavního vzdělávacího proudu jsme vyvinuli také Certifikát Férová škola. Ten by měl být v následujících letech nabízen školám, které se přihlásí k principům ochrany práv dětí, nediskriminace a sociálního začleňování.

Reagovali jsme na nedostatek advokátů ochotných poskytovat pro bono právní pomoc chudým lidem a obětem trestných činů a ve spolupráci s partnerským sdružením právníků PILA jsme podnikli první kroky k založení centra pro zajišťování bezplatné právní pomoci.

Média glosovala naši práci a citovala naše právníky na domácí úrovni v necelých třech stovkách článků. Ve zvýšené míře začaly naše texty publikovat rovněž odborné právnícké časopisy. Více než pět let naší práce vyústilo právě v minulém roce mimo jiné ve vydání šesti analytických a informačně nabitých systémových doporučení a dalších šesti publikací, z nichž čtyři vyšly v nové edici Práva v souvislostech.

To vše bylo možné nejen díky práci na domácích případech, ale i díky využití zahraničních zkušeností. Ty jsme v minulém roce rozšířili ještě více než kdykoli předtím stejně jako spolupráci s mezinárodními experty.

Již v plně rozběhlém roce 2008 za Ligu lidských práv všem čtenářům této zprávy a všem spolupracovníkům co nejvíce radosti přeje

Jiří Kopal, předseda

JSME česká nevládní organizace.

PŮSOBÍME od roku 2002.

SPECIALIZUJEME SE na právní ochranu lidských práv garantovaných Listinou základních práv a svobod a mezinárodními úmluvami, a to zejména v oblasti zdravotnictví, práv dětí a trestní spravedlnosti.

VĚNUJEME SE problematice práv pacientů, osob s duševní nemocí či mentálním postižením, odškodňování obětí protiprávních sterilizací, handicapovaných dětí umísťovaných do oddělených tříd a škol, dětí neoprávněně umísťovaných do ústavů, dodržování lidských práv ze strany policie, zvyšování ochrany obětí týrání a rasově motivovaných a násilných trestných činů v trestním řízení.

ZASTUPUJEME jednotlivce v případech, které mají při úspěšném vyřešení před soudy potenciál zlepšit situaci v oblasti dodržování lidských práv.

POSKYTUJEME právní rady a podporu pacientům, duševně nemocným, dětským obětem násilí a etnické diskriminace, obětem rasově motivovaných útoků a policejního násilí.

INFORMUJEME o právech jednotlivců a dění v oblasti lidských práv u nás i v zahraničí.

VZDĚLÁVÁME lékaře a management nemocnic, učitele a ředitele základních škol, pracovníky státní správy, zaměstnance nevládních organizací, budoucí právníky.

ANALYZUJEME příčiny systémového porušování lidských práv v konkrétních oblastech a příklady vhodné legislativní úpravy i dobré zahraniční praxe využitelné v českém prostředí.

PROSAZUJEME zlepšení systému v jednotlivých oblastech ochrany lidských práv a ratifikaci významných mezinárodních úmluv na ochranu lidských práv Českou republikou.

NAVRHUJEME legislativní změny a metodická opatření.

SPOLUPRACUJEME s domácími i zahraničními organizacemi, pedagogy, advokáty, soudci, nemocnicemi, studenty.

PUBLIKUJEME odborné články, analýzy, manuály, studie, komentáře a systémová doporučení.

CHCEME společnost, kde jsou v každodenním životě dodržována lidská práva a kde se v případě jejich porušení jednotlivec může účinně bránit.

Duševně nemocní

Snažíme se změnit často formální přístup soudů v otázkách nedobrovolné hospitalizace či zbavení způsobilosti k právním úkonům. Poskytujeme bezplatnou právní podporu lidem s duševní nemocí či mentálním postižením...

- **Ústavní soud vyhověl stížnosti paní M., která byla neoprávněně zbavena způsobilosti k právním úkonům obecnými soudy, a prohlásil, že v tomto případě došlo mimo jiné k porušení práva na soukromý a rodinný život a volebního práva. Ústavní soud zároveň potvrdil, že se jedná nikoli o izolovaný, ale systémový problém českých soudů.**

...pracujeme na prosazení systémových změn...

- **Liga a MDAC vypracovaly systémové doporučení, které navrhuje posílení práv a autonomie osob s duševní nemocí či mentálním postižením, jež jsou nyní zbavovány způsobilosti k právním úkonům.**

...publikujeme připomínky k zákonům, analýzy a jiné odborné texty.

- **Publikaci *Právní pomoc při nedobrovolné hospitalizaci* vydala Liga s MDAC pro všechny občany, kteří byli nedobrovolně hospitalizováni na psychiatrii a jsou přesvědčeni, že jejich práva tím byla porušena. Manuál je určen sebeobhájčům i advokátům nedobrovolně hospitalizovaných.**

Práva pacientů

Pracujeme na posílení informovanosti o právech pacientů...

- **Prostřednictvím emailové, telefonické a internetové online poradny pro pacienty bylo v průběhu roku zodpovězeno téměř sto dotazů. ***

...pomáháme zvyšovat šance poškozených při domáhání se spravedlnosti a rozvíjet vhodné způsoby, jak porušení povinností lékařů napravit...

- **Společně s ústavněprávní expertkou JUDr. Kateřinou Šimáčkovou pomohla Liga prosadit práva rodičů a nejlepší zájem dítěte v případě, kdy se rodiče rozhodli nepřipustit další ozařování svého syna po léčbě rakovinou, aby zachovali kvalitu života dítěte.**

...snažíme se zlepšovat praxi zdravotnických zařízení a informovanost zdravotnického personálu.

- **Na základě dlouhodobé spolupráce s Fakultní nemocnicí v Ostravě, Fakultní nemocnicí v Olomouci, Fakultní nemocnicí u sv. Anny v Brně, Nemocnicí Blansko a Slezskou nemocnicí v Opavě připravili právníci Ligy Michaela Kopalová a Robert Cholenský manuál *Jak získat informovaný souhlas pacienta v praxi*, který lékařům a pracovníkům ve zdravotnictví poskytuje kvalitní první pomoc při rozhodování v obtížných situacích.**

* www.lip.cz/cz/poradna/dotazy

Porod ve Vyškově: Podepiš, anebo ven!

Dokončení ze str. 1

»Informovaný souhlas je proces, ne jen pouhý podpis formuláře,« říká bývalý ministr zdravotnictví, nyní poslanec za ČSSD David Rath. »Vlastní souhlas zahrnuje zdůvodněnou nutnost zákroku nebo operace a jasné vysvětlení rizik a přínosů jak pro matku, tak i pro plod a nabídku alternativních postupů.«

Jenže přesně tohle paní Ambrosově nikdo z přítomných lékařů nenabídl. Dostala k podpisu dokument, který mají HN k dispozici a v němž se praví: »Souhlasím s navrženým vyšetřením, postupem léčení (operací a způsobem znečištění), který mi byl navržen a o kterém jsem byl informován.« Liga lidských práv dokument považuje za protiprávní.

»Pokud tohle podepíšete hned po příjezdu do porodnice ještě dřív, než vás lékař s čímcí seznámí a než si to promyslíte, vzdáváte se svých práv na informovaný souhlas,« říká Michaela Kopalová, právnička z ligy. V praxi to znamená, že následně se lékař může pustit do jakýchkoli zákroků bez nutnosti informovat, proč je provádí, jaká jsou rizika, a zbavit tím rodičku možnosti volby.

Rodičky si stěžují

Obdobné dokumenty nedávají k podpisu rodičkám jen ve Vyškově, ale například v Praze na Bulovce nebo v Podolí. Liga lidských práv jenom za prázdninové měsíce přijala desítky podnětů od rodiček samotných i od občanských sdružení, které poslaly téměř identické formuláře. »Ve všech je stejný po-

O praxi, kdy si lékaři často i nátlakem usnadňují práci, ví i stínový ministr zdravotnictví.

»To, co předkládají rodičkám v porodnicích, je naprosto nedostatečné a často i v rozporu se zákonem,« zlobí se po telefonu David Rath. »V Německu nebo v Anglii jsem viděl, jak takový informovaný souhlas vypadá – jsou to velké složky s obrázky a velice jednoznačným textem, kde jsou popsány alternativy i možná rizika. A rodi-

čka pak dostane maximum času na rozmyšlenou – samozřejmě podle možnosti.«

Primář vyškovské porodnice Josef Eim říká, že lékaři z jeho týmu pochybili. »Doktor má právo pouze doporučit, nikoli nařizovat, tím méně pak dávat ultimáta,« říká Eim.

»Na druhou stranu – já za ními stojím, protože je chápou. Ve škole se naučili velké zod-

povědnosti a kašlou vám na nějaký právní řád, když vědí, jaká rizika mohou nastat. Nemohou tu matku jen tak nechat, přihlížet a zasahovat jen když se něco děje. Tohle prostě doktorovi nedá.«

Co musí ctít lékař

A v tom je podle právníků problém. »Lékař musí respektovat právní řád a smířit se s tím, že ne každý pacient nebo zdravá rodička stojí úplně o všechny vymoženosti, z nichž některé mohou být i nadbytečné. Musí prostě respektovat možnost volby,« říká Michaela Kopalová. Stejně to vidí i ministerstvo zdravotnictví. Podle mluvčího Tomáše Cikrta je lékař povinen informovat, navrhnout, ale volbu nechat na pacientovi. Samotný podněs dokumentu je jen tečkou za cen-

Protiprávní sterilizace

Prosazujeme, aby se stát omluvil za přímé zásahy do tělesné i duševní integrity všem ženám, které byly sterilizovány bez informovaného souhlasu...

■ Vrchní soud v Olomouci potvrdil, že v případě paní Heleny Ferenčíkové byl zákrok proveden v rozporu se zákonem a uložil Vítkovické nemocnici, aby se jí písemně omluvila.

■ Omluvu a peněžitou satisfakci ve výši půl milionu korun za protizákonné provedení sterilizace přiznal Krajský soud v Ostravě paní Ivetě Červeňákové.

...chceme, aby byl vytvořen mechanismus pro jejich spravedlivé odškodnění.

■ Rada vlády pro lidská práva přijala v prosinci 2007 podnět Výboru pro lidská práva a biomedicínu, na jehož vypracování a prosazení se podíleli právníci Ligy David Zahumenský a Jan Kratochvíl. Podnět, který je nyní připraven k projednání vládou, by měl přispět k zamezení sterilizací bez informovaného souhlasu pacientky a odškodnit oběti nezákonné sterilizace.

PRÁVA DĚTÍ 2007

Férová škola

Považujeme za důležité, aby se rapidně snížil počet romských dětí v současné době vzdělaných v oddělených třídách a školách...

■ **Evropský soud pro lidská práva prohlásil umístování romských dětí do oddělených škol a tříd za diskriminaci odporující závazkům Česka vyplývajícím z Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Soud ve vyčerpávajícím odůvodnění potvrdil právní i faktické argumenty, které Liga v minulosti české vládě již mnohokrát předkládala.**

...jsme přesvědčeni, že kvalitní vzdělání by sociálně či jinak handicapovaným dětem přineslo možnost uplatnění na trhu práce a obohacení státního rozpočtu i české společnosti jako celku...

■ **U příležitosti Mezinárodního dne dětí Liga lidských práv navrhla řešení celospolečenského problému faktické segregace romských dětí v základním vzdělávání. K přijetí efektivních opatření k odstranění tohoto nepřijatelného stavu vyzval Česko Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace při OSN již v březnu roku 2007.**

...proto zveřejňujeme detailně zpracovaná systémová doporučení, aktuální analýzy české školské legislativy a odborné texty...

■ **Ve spolupráci s Evropským centrem pro práva Romů vydala Liga odbornou publikaci *Stigmata – segregovaná výuka Romů ve školách střední a východní Evropy*.**

...pro pedagogy a ředitele základních škol pořádáme semináře na téma diskriminace...

■ **V červnu 2007 Liga vydala praktickou příručku s názvem *Férová škola nediskriminuje*, v níž pedagogičtí pracovníci naleznou odpovědi na své otázky z oblasti diskriminace v základním školství.**

...spolupracujeme s řediteli brněnských základních škol na návrzích změny normativu na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Případ jihočeské matky

Náměstkovi českbudějovického primátora Tomáši Kubínovi (ODS) se zčásti splnil velký sen: devět dětí občanky jihočeské metropole Valérie Pužové vyrůstá v klidném, čistém a stabilním prostředí. Tyto podmínky jim ovšem nezajistil transport do dětského domova, jak náměstek Kubín původně myslel a prosazoval, nýbrž jim je vytvořila jejich vlastní matka. Šanci to udělat dostala ovšem až po dvouleté bitvě s českbudějovickým sociálním úřadem. Bez nadsázky lze přitom konstatovat, že bez pomoci právníček a právníků z Ligy lidských práv a bez poprasku v médiích by ten spor o právo matky a dětí na společný domov těžko skončil úspěchem.

Ještě loni to s rodinou paní Pužové vypadalo velmi nahnutě. Matka devíti dětí a čerstvá vdova se po smrti partnera a živitele propadla do těžké sociální situace. Českbudějovické úřady jí moc nepomohly, naopak: za několikaměsíční dluh na nájemném ji spolu se všemi potomky odsunuly do jednopokojového bytu v ubytovně pro neplatiče za městem. Sociální pracovníce sem sice přicházely poměrně často, ale nikoli s pomocí, nýbrž s ostrou kritikou, že matka nedokáže místnost obývanou devíti malými dětmi různého věku udržet ve „standardním pořádku“. Sociální pracovníci podporovaní magistrátem nakonec právě loni podali návrh na odebrání všech dětí do dětského domova. Soud jim vyhověl jen částečně.

Děti z ústavů

Vždy vycházíme z nejlepšího zájmu dítěte. Pomáháme rodinám, jejichž děti jsou umístěny v zařízení ústavní výchovy nebo kde tato situace reálně hrozí...

• Právníci Ligy v průběhu roku radili více než šedesáti klientům.

...poskytujeme podporu v případech, které svým dopadem mohou pomoci většímu počtu lidí nacházejících se v obdobné situaci...

• Dvanáctiletý F. strávil deset měsíců v ústavu. Zpátky domů se vrátil až po intervenci Ligy, která jeho matku zastupovala. Liga pak jménem matky požádala o odškodnění za zásah do rodinného života. Kromě tohoto právníci Ligy v průběhu roku dosáhli úspěchu také v dalších dvou případech. Z ústavní péče tak bylo vysvobozeno celkem devět dětí.

...rozsířujeme kvalifikaci terénních sociálních pracovníků o právní minimum související s ústavní výchovou...

• Na jaře a na podzim se uskutečnilo celkem šest seminářů na téma „Dětská práva a ústavní výchova“ pro sociální pracovníky a pracovníky nevládních organizací.

...prosazujeme takové změny v legislativě, které povedou ke snížení počtu dětí v ústavech.

• Liga vydala k této problematice systémové doporučení s názvem *Péče o děti odebrané z biologické rodiny a analýzu „Děti z ústavů!“*, která obsahuje také návrhy legislativních změn.

Trestné činy policistů

Spolu s mezinárodními organizacemi, které dohlížejí na dodržování lidských práv, dlouhodobě upozorňujeme na absenci nezávislého orgánu, který by šetřil trestní oznámení a stížnosti na policisty a strážníky...

• **Liga k tomuto problému vydala systémové doporučení a začala s připomínkováním předlohy nového policejního zákona, který by měl ovlivnit práci policie a úroveň ochrany občanských svobod v následujících desetiletích.**

...v případech násilných trestných činů spáchaných policií usilujeme o nestranné posouzení a náležité potrestání pachatelů...

• **Po dvou letech byl definitivně uzavřen případ tří městských policistů, kteří v roce 2005 bezdůvodně zbili v Praze dva cizince. Soud potvrdil alespoň podmínečný trest. Počet policistů, kteří byli díky právníkům Ligy za násilné trestné činy odsouzeni, se tak zvýšil na devět.**

...zaměřujeme se i nadále na ochranu osobní svobody, práva osob zadržovaných na policejních stanicích a násilí při zásazích policie.

• **Vzhledem k neúspěšnému vyšetřování dvou závažných případů policejní intervence na CzechTeuku v roce 2005 se právníci Ligy obrátili na civilní soudy s žalobami o náhradu škody a ochranu osobnosti.**

Mezinárodní trestní soud

Protože je Česká republika jediným členským státem EU, který dosud neratifikoval Římský statut Mezinárodního trestního soudu (ICTJ), a neúčastní se tak trestání největších zločinů proti lidskosti, iniciovali jsme vznik koalice, kterou tvoří již pětadvacet českých nevládních organizací.

Pořádáme a koordinujeme schůzky koalice s hlavním cílem podpořit ratifikaci Římského statutu...

• **Koalice, kterou vedle Ligy tvoří Člověk v tísni, Amnesty International, Český červený kříž a další organizace, vydala na počátku roku veřejnou výzvu k ratifikaci, kde představila hlavní argumenty pro připojení České republiky ke smlouvě.**

...komunikujeme, informujeme a setkáváme se s politiky a úředníky příslušných ministerstev...

• **Liga lidských práv ve spolupráci s celosvětovou Coalition for International Criminal Court, Parliamentarians for Global Action a dalšími organizacemi uspořádala v Poslanecké sněmovně seminář, kterého se zúčastnili nejvýznamnější experti na problematiku ICC z České republiky a ministerstev zahraničí několika členských států EU.**

...spolupracujeme na mezinárodní úrovni.

• **Zástupce Ligy se v sídle OSN v New Yorku zúčastnil jako pozorovatel Shromáždění smluvních stran Mezinárodního trestního soudu.**

Práva obětí trestných činů

Pracujeme na tom, aby oběti trestných činů měly snazší přístup k bezplatné a kvalifikované právní pomoci, neboť jen tak lze dosáhnout skutečné účasti oběti na vyšetření trestného činu a potrestání pachatele...

- **Okresní soud v Mělníku odsoudil tři útočníky za rasově motivovaný útok na romskou rodinu v Neratovicích. Počet odsouzených útočníků v případech rasově motivovaných činů, kde na straně poškozených stojí právníci Ligy, se tak zvýšil na sedm.**

...prosazujeme také, aby poškození měli větší šance na odškodnění již v rámci adhezního řízení a aby se zlepšil systém státní finanční pomoci obětem...

- **Čtyři útočníci, kteří zbili z rasistických důvodů Roma Marka Poláka v Praze v roce 2002 a v roce 2005 byli odsouzeni trestním soudem, museli díky právním krokům Ligy navíc zaplatit oběti 100 000 Kč za útok na její fyzickou integritu.**

...procesní postavení poškozených v trestním řízení a ochranu lidských práv obětí trestných činů považujeme za nedostatečnou, proto diskutujeme s experty o legislativních změnách s ohledem na rekonfiguraci trestního řádu.

- **Uspořádali jsme dva kulaté stoly pro odborníky v Brně a Praze na téma „Postavení poškozeného v trestním řízení a přístup obětí trestných činů ke spravedlnosti“ a „Posílení ochrany obětí trestných činů před druhotnou viktimizací“.** Zúčastnili se jich představitelé Nejvyššího soudu ČR,

Nejvyššího státního zastupitelství, zástupci ministerstva spravedlnosti, Probační a mediační služby, Policie ČR, advokacie a nevládních organizací, jakož i experti z právnických fakult v Brně, Praze i Plzni.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE 2007

NAIROBI – Na počátku roku se zástupce Ligy účastnil jako člen delegace Mezinárodní federace lidských práv (FIDH) Světového sociálního fóra v Keni, kde přednesl svůj příspěvek na semináři o beztrestnosti politických představitelů porušujících lidská práva v totalitních režimech.

BOSTON – WASHINGTON – NEW YORK – NEW HAVEN – Během semestrálního pobytu na Columbia University a v International Center for Tolerance Education se předseda Ligy Jiří Kopal věnoval výzkumu v oblasti desegregace ve vzdělávání a praxi amerických nevládních organizací pracujících v této sféře. Na právnické fakultě Harvardské univerzity vedl diskusi s vedoucími a studenty tamní kliniky pro mezinárodní ochranu lidských práv a na Univerzitě Yale a Kolumbijské univerzitě čerpal zkušenosti od vedoucích lidskoprávních klinik. V rámci svého pobytu se v New Yorku sešel s výkonnou ředitelkou Mezinárodního projektu právníků seniorů (ISLP) Jean Berman. Dále pak s advokátem Mikem Harozem v Bostonu a soudkyní Arline Pacht ve Washingtonu, kteří v Lize působili v roce 2006 jako dobrovolníci a dlouhodobě podporují její aktivity.

LISABON – Na jaře se předseda Ligy účastnil volby nového vedení Mezinárodní federace lidských práv na 36. kongresu v Lisabonu. Novou prezidentkou FIDH se poprvé v historii organizace stala žena
– Souhayr Belhassen z Tuniska.

PAŘÍŽ – Novým vedením FIDH byl v červenci Jiří Kopal jmenován do funkce zastupujícího generálního tajemníka FIDH pro oblast Evropy.

BUDAPEŠŤ – V rámci projektu Maďarského helsinského výboru (HHC) a Maďarské unie na ochranu občanských svobod (HCLU) prezentovala Liga na mezinárodním semináři v Budapešti příspěvek na téma nezávislé kontroly policie v České republice.

ŽENEVA – Před Výborem pro lidská práva při OSN představila v červenci Liga svoji stínovou zprávu, jejíž hlavní témata byla reflektována v závěrečných doporučeních výboru.

PADOVA – BRUSEL – SZÓLNOK – PETROHRAD – V průběhu jara a léta reprezentovali naši zástupci Ligu na konferenci o právu a psychiatrii v Itálii, dále na výročním zasedání Evropské asociace pro lidská práva (AEOH) v Bruselu, na setkání expertů na zdravotnické právo v Maďarsku a působili také v Rusku jako trenéři v rámci workshopu o ochraně práv hospitalizovaných.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

K prosinci 2007 v Lize působili:

Vedení organizace

- Jiří Kopal – předseda, statutární zástupce
- Jan Vodák – ředitel, statutární zástupce

Specialisté

- Petr Bittner – koordinátor, sociální pracovník
- Michal Čermák – koordinátor, právník
- Jana Havigerová – právníčka
- Marie Horáčková – pedagožka
- Jana Kolářková – právníčka
- Michaela Kopalová – koordinátorka, právníčka
- Veronika Kristková – koordinátorka, právníčka
- Hana Langhansová – právníčka
- Markéta Nevludová – právníčka
- David Zahumenský – koordinátor, právník

Administrativa

- Petra Jindrová – office manažerka
- Kateřina Mášová – office manažerka
- Lenka Zielinová – účetní, ekonomka

Externí právní experti

- Jan Kratochvíl
- Šárka Macáková
- Martin Škop
- Pavla Špondrová

DOMÁCÍ SPOLUPRÁCE 2007

V rámci řady projektů jsme spolupracovali...

...s **Public Interest Lawyers Association (PILA)** na přípravě programu Školy lidských práv a vydávání právních článků v rámci projektu VIA IURIS...

...s **Právnickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci** na projektu první české „Lidskoprávní kliniky“ nabízející studentům v rámci výuky praktické semináře i stáže v Lize...

...s nakladatelstvími vydávajícími právní časopisy na obohacování právní diskuse odbornými příspěvky o právní ochraně lidských práv...

...s organizací **Persefona**, která byla do července 2007 součástí Ligy, na posilování ochrany obětí domácího násilí v trestním právu...

...dále pak s nevládními organizacemi **Ekologický právní servis, Hnutí za aktivní mateřství, Quip, Portus, Kolumbus, Rozálio, Sdružení pro pomoc mentálně postiženým, Sdružení pro probaci a mediaci v justici, České sdružení obětí dopravních nehod, La Strada, Člověk v tísni, Český helsinský výbor, Amnesty International, Český červený kříž...**

...s orgány státní správy **Probační a mediační služba při ministerstvu spravedlnosti, Kanceláři veřejného ochránce práv, sekretariátem Rady vlády ČR pro lidská práva při úřadu vlády...**

...zástupci Ligy působili také jako členové **Rady vlády ČR pro lidská práva a Výboru pro občanská a politická práva, Výboru proti mučení, nelidskému, krutému a ponižujícímu zacházení nebo trestání, Výboru pro lidská práva a biomedicínu a Výboru pro práva dítěte.**

SPONZOŘI A DÁRCI

Instituce a organizace

CEE Trust

Centrum advokacie duševně postižených

Evropská unie

(Transition Facility, Operační program Rozvoj lidských zdrojů,
Společný regionální operační program)

Finanční mechanismy EHP a Norska

(EEA Grants, Norway Grants)

Charles Stewart Mott Foundation

Jihomoravský kraj

Statutární město Brno

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Nadace rozvoje občanské společnosti

Nadace Terezy Maxové

Open Society Fund Praha

Open Society Institute Budapest

Rakouská liga pro lidská práva

Univerzita Palackého v Olomouci

Fyzické osoby

Dufek Ondřej – pravidelný dárc

Sammer Jan

HOSPODAŘENÍ 2007

Náklady v Kč

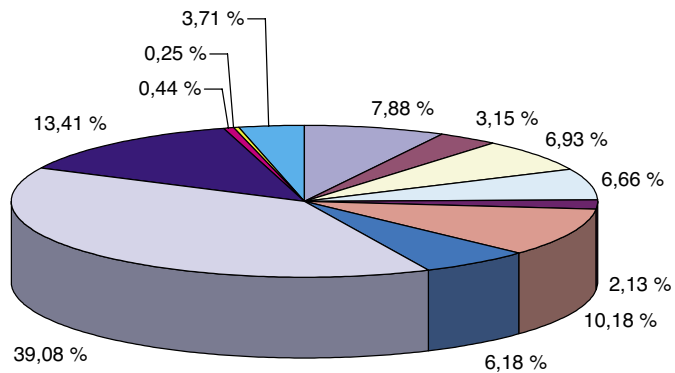
Materiální náklady, literatura, provozní režie	617 786
Komunikace.....	247 258
Nájemné.....	543 406
Tisk, propagace, sazba publikací.....	522 253
Cestovné.....	166 617
Právní služby a poplatky.....	797 841
Odborné služby psychologické, finanční, překlady a tlumočení.....	484 458
Mzdové náklady, dohody o provedení práce.....	3 063 896
Odvody sociálního, zdravotního pojištění, zákonné sociální náklady.....	1 051 483
Semináře, workshopy	34 198
Finanční náklady (pokuty, penále, kurzové ztráty, poplatky).....	19 917
Projektová partnerství.....	290 980
Náklady celkem	7 840 093

Příjmy

Vlastní tržby.....	520 044
Dotace z veřejných rozpočtů.....	1 299 603
Granty Evropské unie.....	4 293 262
Granty nadací.....	1 649 401
Dary od fyzických a právnických osob	20 298
Finanční příjmy (úroky, kurzové zisky, ostatní příjmy).....	58 282
Příjmy celkem.....	7 840 890

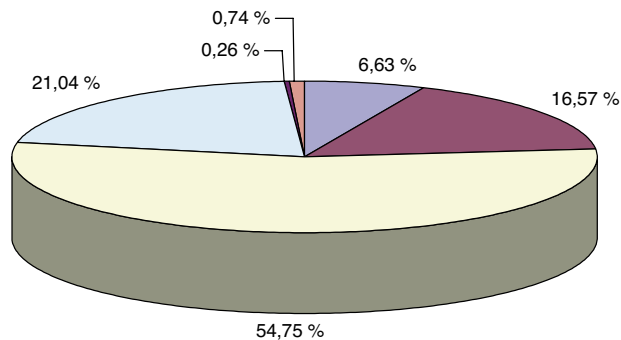
Hospodářský výsledek – zisk **797**

Struktura nákladů 2007

- Materiální náklady, literatura, provozní režie
- Komunikace
- Nájemné
- Tisk, propagace, sazba publikací
- Cestovné
- Právní služby a poplatky
- Odborné služby psychologické, finanční, překlady a tlumočení
- Mzdové náklady, dohody o provedení práce
- Odvody sociálního, zdravotního pojištění, zákonné sociální náklady
- Semináře, workshopy
- Finanční náklady (pokuty, penále, kurzové ztráty, poplatky)
- Projektová partnerství

Struktura příjmů 2007

- Vlastní tržby
- Dotace z veřejných rozpočtů
- Granty Evropské unie
- Granty nadací
- Dary od fyzických a právnických osob
- Finanční příjmy (úroky, kurzové zisky, ostatní příjmy)

LIGA LIDSKÝCH PRÁV

PODĚKOVÁNÍ ...za pomoc a cenné rady advokátům Marii Cilínkové, Aleši Mrázkovi, Lukáši Prudilovi, Ludku Šikolovi, Kateřině Šimáčkové, Davidu Stupkovi...

...doc. PhDr. Janě Kutnohorské, CSc. z Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci za spolupráci v oblasti lékařské etiky...

...Fakultní nemocnici v Olomouci, Fakultní nemocnici v Ostravě, Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně, Nemocnici Blansko a Slezské nemocnici v Opavě...

...dobrovolnicím Kláře Snášelové, Regině Skokanové, Zuzaně Candigliotě, Andreji Tkáčové, Zuzaně Jančovičové, Michaelae Tetřevové, Miriam Šafadiové, Magdě Kucharičové, Evě Malířové, Jakubu Hájkovi, Vítězslavu Němčákovi, Nikole Slívové a Tomáši Pokornému.

KONTAKTY:

Sídlo Ligy lidských práv v Brně:

Cejl 43, 602 00 Brno t: +420 545 210 446 f: +420 545 240 012 e: brno@llp.cz

Kancelář Ligy lidských práv v Praze:

Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1 t: +420 777 621 217 f: +420 545 240 012 e: praha@llp.cz

www.llp.cz

www.ferovaskola.cz

www.ferovanemocnice.cz